

i vecne správny záver nálezacieho soudu, že obžalovaný jednal v úmyslu prezidentu republiky na cti ublížiť.

Čís. 5180.

Len taká obrana je potrebná a prípustná, ktorá je v správnom pomere k útoku.

(Rozh. zo dňa 8. januára 1935, Zm III 222/34.)

N a j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti Ž. B., obžalovanému zo zločinu smrteľného poškodenia tela, spôsobeného v silnou rozčulení, a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol rozsudok, ktorým — okrem iných opatrení — zmätočnú sťažnosť zamietol.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť obžalovaný v smysle § 385, č. 1 a), c) — správne len podľa č. 1 c) — tr. p. z toho dôvodu, že vraj vrchný súd mylne užil ustanovení trestného zákona, keď neuznal, že obžalovaný spáchal svoj čin v oprávnenej obrane podľa § 79 tr. z., čiže prekročil hranice tejže len z ľaku, strachu alebo zo zmätku. Zmätočná sťažnosť je bezzákladná.

Mylný je názor sťažovateľov, že za potrebnú a preto oprávnenú má sa považovať aj taká obrana, ktorou napadnutý odvráti hroziaci bezprávny útok. Ako to vrchný súd správne vyriekol — len taká obrana je potrebná a prípustná, ktorá je v správnom pomere k útoku. Hľadiac na to, že poškodený nebol ozbrojený a nemal ani palicu, obžalovaný však bol ozbrojený palicou a služobnou pištoľou a stál od poškodeného pred užitím zbrane na 2—3 kroky — bez právneho omylu vyriekol vrchný súd, že obžalovaný bol by mohol odstrašiť poškodeného od ďalšieho útoku palicou alebo výstrelom do vzduchu a nebolo potrebné, aby strelil poškodeného do brucha. Nemýlil sa ďalej vrchný súd ani v tom, že neuznal, že by obžalovaný bol spáchal trestný čin zo strachu, z ľaku, alebo zmätku. Obžalovaný ako poľný hájnik musel vedieť, jakým spôsobom môže sa cieľu primerane brániť proti podobnému útoku, jakému bol vystavený so strany poškodeného. Výstup tohoto mohol síce vyvolať v ňom silné rozčulenie, avšak nie takého stupňa, že by nebol mohol už nahliadnuť, že nie je potrebné hneď streliť do tela bezbranného útočníka. Preto vrchný súd správne uznal obžalovaného vinným. Bezzákladná zmätočná sťažnosť bola podľa § 36 por. nov. zamietnutá.

Čís. 5181.

Medze oprávnenej obrany proti výkonu domácej kázne.

(Rozh. zo dňa 8. januára 1935, Zm IV 222/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. Ď., obžalovanému zo zločinu smrteľného poškodenia tela, na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti verejného obžalobcu vyniesol rozsudok, ktorým, vyhovujúc zmätočnej sťažnosti, z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385, č. 1 c) tr. p. zrušil rozsudok porotného súdu a uznal obžalovaného J. Ď. vinným zo zločinu smrteľného poškodenia tela podľa § 301 a vety 1. § 306 tr. z.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku porotného súdu podal zmätočnú sťažnosť verejný obžalobca na základe § 385, č. 1 c) tr. p., pretože súd porotný vraj mylne užil ustanovenia § 79 tr. z. v otázke, že tu bol dôvod, pričítateľnosť obžalovaného vylučujúci, uvedený v § 79 tr. z. Zmätočná sťažnosť je základná. Mylný je síce názor verejného obžalobcu, že poškodený A. Ď. nevykročoval z medzí práva domácej kázně. A. Ď. ako otec nebol oprávnený na základe toho, že upodozrieval syna z krádeže jabĺk, syna V-a ulapiť za hrdlo, pritísnuť ho k múru a hrdúsiť ho, až prestal kričať. Takéto surové jednanie vybočuje z medzí práva domácej kázně, lebo už vážne ohrozuje zdravie a telesnú neporušenosť dieťaťa. Porotcovia teda správne vyriekli, že proti neoprávnenému útoku otca bol oprávnený obžalovaný brániť svojho brata V-a. Obrana však musí byť vždy primeraná útoku a len vtedy je beztrestná, keď je potrebná k jeho odvráteniu. Mieru obrany treba presne posudzovať, keď — ako v tomto prípade — syn stojí proti svojmu otcovi, oproti ktorému môže zakročiť len spôsobom, ktorý nie je v rozpore s povinnou úctou k rodičom. V tomto prípade obžalovaný takým spôsobom obhajoval svojho brata, že uchopil sekáč na repu a uderil ním otca zo zadu do hlavy tak mocne, že mu prebil lebku a zapríčinil jeho smrť. Tento spôsob hájenia nebol potrebný, lebo obžalovaný ako 27ročný, teda mladý muž, bol by mohol rukou brániť svojho brata a vyslobodiť ho z rúk bezbranného otca. Vôbec nebolo potrebné, aby obžalovaný takou nebezpečnou zbraňou, jakou je sekáč na repu, do hlavy uderil otca. Nakoľko sa obžalovaný bál rukou zakročiť proti otcovi, bol by mohol udeť ho na takú časť tela, že by úder nebol býval nebezpečný životu otcovmu. Uvažujúc tieto okolnosti, správne vyriekli aj porotcovia, že čin obžalovaného nebol potrebný k odvráteniu útoku. Mýlili sa však, keď vyriekli, že obžalovaný prekročil medze oprávnenej obrany len zo strachu, z ľaku alebo zo zmätku.

Podľa zistených skutočností poškodený nebol ozbrojený. Obžalovaný nemohol predpokladať, že by jeho otec pre podozrenie krádeže jabĺk bol chcel zaškrtiť svojho syna V. v prítomnosti druhého syna. Život V. Ď. nebol teda objektívne v takom vážnom okamžitom nebezpečí, že by obžalovaný bol musel natoľko stratiť duševnú schopnosť ku posudzovaniu situácie, že by nebol mohol nahliadnuť, že nie je potrebné úderom, vedeným nebezpečnou zbraňou na hlavu otca, vážne ohrožovať život tohoto. Obžalovaný mohol pochopiť, že je možné ešte brániť brata odstránením otca, alebo iným, telesnú neporušenosť otca v menšej miere ohrožujúcim spôsobom. Hlavným motívom činu obžalovaného neboly teda strach, zľaknutie, ani zmätok, lež silné rozčulenie a napiaty pomer k otcovi, s ktorým chcel obžalovaný hrube naložiť pre jeho neoprávnený

útok proti synovi V. Je tu tedy dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 c) tr. p. Preto najvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti, uznal obžalovaného vinným a kvalifikoval jeho čin podľa obžaloby za zločin podľa § 301 a vety 1 § 306 tr. z., pretože obžalovaný úmyselne, avšak bez úmyslu usmrtenia telesne bantoval svojho otca a tým zapríčinil jeho smrť.

Čís. 5182.

Riadičovi motorového vozidla nel'ze klásť za vinu nedbalosť, spocívajúcu v tom, že nepredvídal, že mu môže z protiídúceho povozu niekto skočiť priamo do jeho vozidla.

(Rozh. zo dňa 8. januára 1935, Zm IV 246/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti M. W., obžalovanému z prečinu usmrtenia človeka, vyhovel zmätočnej sťažnosti osobitného obhájcu, z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385 čís. 1a) tr. p. zrušil rozsudky oboch súdov nižších a na základe § 326 čís. 1 tr. p. oslobodil obžalovaného M. W. od obžaloby pre prečin usmrtenia človeka podľa §§ 290 a 291 tr. z.

Z dôvodov:

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť osobitný obhájca obžalovaného na základe § 385 čís. 1 a), 3 tr. p. V smysle § 385 čís. 1a) tr. p. za dôvod zmätočnosti uplatňuje sťažovateľ, že obžalovaného neobťažuje vraj neopatrnosť, medzi jeho činom a smrťou poškodeného niet vraj príčinnej súvislosti, preto vrchný súd sa mýlil, keď obžalovaného za vinného uznal z prečinu podľa § 290 tr. z. Zmätočná sťažnosť je základná.

Podľa zistených skutočností na hradskej zo zadnej časti voza sva--hom dolu idúceho skočil poškodený do vnútornej časti hradskej priamo do auta obžalovaného proti povozu takým spôsobom vedeného, že medzi povozom a autom zostal priestor asi $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ m voľný. Ako poškodený sokočil s voza, bol hneď zachytený autom a utrpel na hlave smrteľný úraz. Mylný je už názor vrchného súdu, že by poškodeného nebola obťažovala neopatrnosť. Nielen vodičia automobilov a iných vozidiel, avšak každý, kto vstúpi na verejnú cestu, má zachovávať opatrnosť, ktorú vyžaduje bezpečnosť premávky. Sokočiť s idúceho voza je čin sám v sebe nebezpečný a neopatrný. Nedbalosť poškodeného bola veľká, lebo skočil s voza do jazdnej dráhy automobilu proti vozu sa blížiacemu, ačkoľvek dej sa odohral za bieleho dňa, v obci na rovnej ceste, poškodený tedy pri najmenej pozornosti bol by musel zbadať, že sa blíži auto. Vrchný súd má za to, že obžalovaný jednal nedbale, lebo v obci viedol auto 20—25 km rychlosťou, hoci dráha nebola voľná, ďalej, že nezmiernil rychlosť auta až na rychlosť 6 km-ovú pri stretnutí sa s povozom koňmi ťahaným, a že nemyslel na to, že poškodený môže skočiť s voza, alebo že voľakto môže zpoza voza skočiť do jazdnej dráhy auta. Najvyšší súd nesúhlasí s názorom vrchného súdu. Neboly zistené skutočnosti, ktoré by poukázaly na to, že obžalovaný mohol